

POROČILO KOMISIJE ZA KAKOVOST

Šolsko leto 2009/10

POROČILO KOMISIJE ZA KAKOVOST ZA ŠOLSKO LETO 2009/10

V šolskem letu 2009/10 smo se v komisiji za kakovost odločili, da bomo sledili naslednjim ciljem:

- Povečati ugled naše šole.
- Izboljšati profesionalno usposobljenost strokovnih delavcev na šoli.
- Vpeljevanje sodobnejših metod poučevanja.
- Izboljšati šolsko klimo.
- Izboljšati kakovost praktičnega usposabljanja pri delodajalcih.

I UGOTAVLJANJE STANJA - ANKETA

V komisiji smo se odločili, da bomo delali izboljšave na vsakem od izbranih področij. Zato smo najprej ugotavljali, kakšno je dejansko stanje. Izdelali smo vprašalnike za naslednja tri področja:

1. Profesionalno usposobljenost strokovnih delavcev na šoli.
2. Vpeljevanje sodobnejših metod poučevanja (za dijake in učitelje).
3. Dvig kakovosti praktičnega usposabljanja pri delodajalcih (za dijake in mentorje – delodajalce).

1. Profesionalna usposobljenost strokovnih delavcev na šoli
Vprašalnik je izpolnilo 31 učiteljev.

2. Vpeljevanje sodobnejših metod poučevanja
Vprašalnik za učitelje je izpolnilo 31 učiteljev in 136 dijakov (2 oddelka tehniške gimnazije, 1 oddelek strojnih tehnikov, 1 poklicni oddelek - smer računalnikar, 1 oddelek strojnih tehnikov (SPI), 1 poklicni oddelek - smer frizer in 1 oddelek nižjega poklicnega izobraževanja).

3. Dvig kakovosti praktičnega usposabljanja pri delodajalcih
Vprašalnik je izpolnilo 20 mentorjev – delodajalcev in 74 dijakov (1 oddelek strojnih tehnikov, 1 poklicni oddelek - smer računalnikar, 1 oddelek strojnih tehnikov (SPI), 1 poklicni oddelek - smer frizer in 1 oddelek nižjega poklicnega izobraževanja).

II REZULTATI IN PREDLOGI ZA NADALJNJE DELO

Po pregledu podatkov je komisija za kakovost opravila analizo in podala nekaj zaključkov ter predlogov za nadaljnje delo:

1. Vpeljevanje sodobnejših metod poučevanja pri dijakih:

Rezultati ankete so pokazali, da veliko učiteljev (več kot polovica) pri pouku obravnavano snov narekuje in meni, da dijakom to zadostuje. Zaradi tega so verjetno najbolj pogost vir, iz katerega se ponavadi učijo anketirani dijaki, zapiski v zvezkih (skoraj polovica se vedno uči iz zvezkov, če jim prištejemo še tiste, ki se tako učijo pogosto, se iz zvezkov uči kar 75 % dijakov). Približno polovica dijakov se včasih uči tudi iz drugih virov: učbenikov, delovnih zvezkov, zbirke nalog in spleta. Najmanj priljubljen vir za učenje so knjige iz knjižnice (samo 20 % dijakov posega po njih), nekaj se jih tudi uči iz časopisov, revij in spletnih učilnic.

Več kot polovica dijakov navaja, da jih učitelji učijo, kako uporabljati učbenik, da jim predlagajo, kje naj poiščejo dodatne informacije o snovi, in so pripravljeni ponovno razložiti snov. Okoli tri četrtine dijakov meni, da jih učitelji na zanimiv način vpeljejo v novo snov in se z njimi pogovarjajo o stvareh, ki so uporabne v vsakdanjem življenju. Dijaki med poukom redko delajo individualno, v skupinah, na projektih, opravljajo eksperimente in sodelujejo pri predstavitvi snovi. Pogosto pri pouku uporabljajo delovne in utrjevalne liste, včasih učitelji poskrbijo za dodatna gradiva in usmerjajo učence, da berejo in iščejo podatke tudi po drugih virih. Kljub temu da smo veliko sredstev vložili v IKT (informacijsko komunikacijsko tehnologijo), pa nekateri učitelji (16 %) te tehnologije nikoli ne uporabljajo, ostali pa včasih (46 %) oz. pogosto (38 %).

Kljub zgornjim rezultatom dijaki ne izražajo nezadovoljstva s poukom. 40 % dijakov pri pouku ne pogoša ničesar, 30 % jih pogoša večjo uporabo spleta oz. IK tehnologije, 16 % pogoša več razlage in snovi na listih, 9 % dijakov pa pogoša bolj zanimivo poučevanje. Polovici anketiranih dijakov se zdi pouk pri večini učiteljev zanimiv, polovici pa ne.

Predlogi za nadaljnje delo:

- Učitelji morajo predstaviti dijakom **dodatne vire za učenje**.
- V gimnazijskem programu je potrebno vpeljati **obvezno uporabo učbenikov** in s tem **zmanjšati narekovanje**. V naslednjem šolskem letu morajo biti sezname obveznih učbenikov pri knjižničarki, razen pri predmetih, kjer gradivo ni na voljo.
- Vsi učitelji bi morali biti pripravljeni na **ponovno razlago snovi**.
- Cilj učiteljev naj bo, da čim **manjši del snovi narekujejo**.
- **Dati večji poudarek individualnim metodam dela.**
- Na konferencah redno poudarjati, **da smo šola prijaznih ljudi**.
- Izvesti dodatna izobraževanja učiteljev.
- Spodbujati medsebojne hospitacije pri učiteljih, ki uporabljajo bolj aktivne metode dela (eksperimenti, ...).
- Učitelji naj opravijo samoevalvacijo. Komisija za kakovost bo pripravila in posredovala vprašalnike.

2. Vpeljevanje sodobnejših metod poučevanja pri učiteljih

Rezultati ankete pri učiteljih so pokazali podobne rezultate kot pri dijakih, le da večji delež učiteljev meni, da uporablja aktivnejše metode dela.

Večina anketiranih učiteljev načrtuje priprave na pouk tako, da dijaki med poukom poleg spoznavanja dejstev in podatkov pojave tudi razloži, rešuje probleme, oblikuje vrednote in norme, razvija razumevanje sebe in drugih ter utrjuje snov. Večina učiteljev poučuje snov iz učbenika, narekuje pa jih manj kot so pokazali rezultati anketiranih dijakov (pogosto le 26 %, včasih pa 44 %). Večini učiteljev zadostuje, da znajo dijaki obnoviti predelano snov, pogosto usmerjajo dijake, da brskajo po drugih gradivih, in jim priskrbijo dodatna gradiva. Nekoliko manj je primerjalne predstavitve snovi, premalo je uporabe sodobnejše tehnologije (več kot polovica jo uporablja pogosto oz. vedno), zelo malo je skupinskega, projektnega, eksperimentalnega in terenskega dela. Dijaki malokrat sodelujejo pri predstavitvi snovi, redko izpisujejo iz učbenikov, pogosteje pa uporabljajo delovne in utrjevalne liste.

Tri četrtine učiteljev po razlagi vedno preveri razumevanje le-te. Ob nerazumevanju snovi učitelji redkeje preverijo ustreznost svojih priprav, poskušajo pa odkriti mesta nerazumevanja v razlagi, preverijo ustreznost uporabljenih metod in ponovno razložijo snov (75 % učiteljev vedno in 25% pogosto)

Predlogi za nadaljnje delo:

- Organizacija skupnega obveznega seminarja na temo priprav na pouk, organizacijo učne ure, s primeri dobre prakse.
- Priprava vprašalnikov za samoevalvacijo in spodbujanje učiteljev, da jo izpeljejo.
- Spodbujanje učiteljev k uporabi IKT in na šoli izpeljati seminar na to temo.

Komisija za kakovost je kasneje pripravila **samoevalvacijske vprašalnike** za učitelje in **evalvacijske vprašalnike, ki so jih izpolnjevali dijaki**. Povratne informacije o številu opravljenih samoevalvacij nimamo.

3. Profesionalna usposobljenost strokovnih delavcev na šoli

Večina anketiranih strokovnih delavcev ima sedmo stopnjo izobrazbe (76 %), šesto stopnjo ima 10 % in peto 14 % strokovnih delavcev (zajema učitelje, ki poučujejo praktični pouk).

Največkrat se učitelji udeležujejo študijskih skupin in seminarjev po lastni izbiri, nato sledijo seminarji, ki so vezani na opravljanje določenih nalog (npr. matura, zaključni izpit, poklicna matura ...). Večina se izobražuje na seminarjih s svojega predmetnega področja (57 %), le malo pa s področja vzgoje, nasilja, discipline, vzgojnih težav. Učitelji izpostavljajo, da so to tudi področja, na katerih imajo premalo znanja. Zaskrbljujoč je podatek, da se kar tretjina učiteljev ne udeležuje izobraževanj z nobenega področja.

Načrtovanje izobraževanja na šoli ni sistematično urejeno, strokovni delavci se za izobraževanje odločajo sami. Glede na rezultate ankete ugotavljamo potrebo po celovitem načrtovanju izobraževanja strokovnih delavcev s strani šole.

Predlogi za nadaljnje delo:

- V šolskem letu 2010/11 vključiti v izobraževanje vse strokovne delavce.
- Pripraviti načrt izobraževanj za posameznega strokovnega delavca, v katerem se upoštevajo potrebe posameznika in šole.
- Strokovne delavce, ki potrebujejo specifična znanja na posameznem področju, spodbuditi oz. napotiti na izobraževanje.
- Strokovne delavce z neustrezno izobrazbo napotiti na izobraževanje.
- Organizirati izobraževanje za celoten učiteljski zbor – vsaj dvakrat letno.
- Uvesti tematske konference, kjer posamezni učitelji predstavijo nova znanja, ki so si jih pridobili na izobraževanjih oz. tematske sestanke aktivov.
- Organizirati strokovno ekskurzijo.

4. Dvig kakovosti praktičnega usposabljanja pri delodajalcih

Tako dijaki (87 %) kot delodajalci (86 %) so drug z drugim na PUD-u (praktičnem usposabljanju z delom) v glavnem zadovoljni: Seveda pa imata obe strani nekaj pripomb. Dijaki se pritožujejo, da se mentorji z njimi premalo ukvarjajo in da dobijo premalo zadolžitev in s tem tudi premalo praktičnih izkušenj v svojem poklicu. Od delodajalcev ne dobijo povrnjenih stroškov za malico, potnih stroškov in nagrad. Delodajalce pa skrbi, ker pridejo dijaki na prakso premalo teoretično podkovani, nekateri so nezainteresirani za delo, nekateri se premalo potrudijo ali se jim celo ne ljubi delat. Tudi sami dijaki (kar četrtina) to potrdijo. Pri obojih je zaznati kar precejšnjo mero nestrpnosti, kar vodi v različne konflikte. Morda bi lahko šola še izboljšala organizacijo PUD-a in pripravo dijakov na PUD (s pisnimi navodili, šolskimi pravili za PUD), predvsem pa pomagala pri reševanju sporov. Od

delodajalcev smo dobili le polovico izpolnjenih anket, kar tudi kaže na ne najboljšo pripravljenost delodajalcev na sodelovanje s šolo.

Predlogi za nadaljnje delo:

- Boljša priprava naših dijakov na PUD:
 - Pri pripravi vključiti tudi šolsko svetovalno službo.
 - Večkrat ponoviti določene informacije.
 - Dati dijakom navodila v pisni obliki, staršem dati podpisane izjave, da so seznanjeni s pravili.
 - Pri predmetu *psihologija in komunikacija* vključiti več vsebin s področja socialnih veščin, bontona (delavnice, igre vlog).
 - Dijakom nuditi čim boljše teoretične in praktične osnove – večkratno preverjanje znanja, manj snovi, več ponavljanja in utrjevanja (utrjevalni delovni listi z vprašanji), še bolj povezati teorijo s prakso.

- Boljša organizacija s strani šole:
 - Sprotno ugotavljanje in beleženje odsotnosti v dnevnik (tudi na PP, ne samo na PUD-u).
 - Možnost zamenjave delodajalca v primerih nerešljivih konfliktov (dijak si sam poišče novega delodajalca, razen v primerih, ko gre za očitno krivdo na delodajalčevi strani).
 - Vsakemu dijaku pravočasno poiskati delodajalca.
 - Organizator PUD-a naj bo izbran glede na strokovnost.

- Boljša priprava mentorjev na naše dijake:
 - Seznaniti mentorje z rezultati ankete dijakov.
 - Seznaniti jih s tem, da se z 1/3 dijakov mentorji premalo ukvarjajo in da dijaki ne dobijo dovolj praktičnih izkušenj. Ugotoviti, kateri so to, in obvestiti delodajalce, da se z njimi pogovorijo.
 - Dati mentorjem informacijo o konkretnem dijaku (posebnosti) – vključevanje šolske svetovalne službe.
 - Spodbuditi mentorje, da bi vsi opravili pedagoško-andragoško izobraževanje (50 % ga nima).

Na osnovi rezultatov anket in predlogov za nadaljnje delo je komisija za kakovost ustanovila dve delovni skupini, in sicer **delovno skupino za praktično usposabljanje z delom** in **delovno skupino za izobraževanje**.

1. **Delovna skupina za praktično usposabljanje z delom** je sestavljena iz štirih članov. Njene naloge so:

- Pripraviti šolska pravila za področje PUD-a.
- Pripraviti pisna navodila za vse dijake, ki gredo na PUD.
- Sistematično in sprotno reševanje sporov, težav, konfliktov med dijaki in delodajalci na PUD-u v sodelovanju z razrednikom, organizatorjem PUD-a in vodjem praktičnega pouka.

- Sodelovanje z mentorji: informacije o dijakih s posebnimi potrebami (svetovalna služba), informacije o novostih, novih programih.
- Poročanje Komisiji za kakovost o delu, težavah.

2. **Delovna skupina za izobraževanje** je prav tako sestavljena iz štirih članov in ima naslednje naloge:

- Izvedba načrta izobraževanj za šolsko leto 2010/11.
- Spremljanje tekočih razpisov za razna izobraževanja, pri tem upoštevati želje, izražene v vprašalnikih.
- Pomoč pri samoevalvaciji.
- poskrbeti za posredovanje znanja, pridobljenega na izobraževanjih (primeri dobre prakse, delavnice, ...).
- Poročanje komisiji za kakovost o delu, izvedbi, težavah.

III DRUGO

1. Na področju **dviga ugleda šole** smo povečali promocijo Srednje tehniške šole Koper na bližnjih osnovnih šolah:

- Obiskali smo 11 osnovnih šol in jim predstavili svoje programe, možnosti nadaljevanja šolanja ter delo na šoli.
- Učencem sedmih osnovnih šol smo pripravili tehniške dneve, na katerih smo jim poleg praktičnega dela celovito in slikovito predstavili šolo in programe, ki jih izvajamo.
- Na šoli smo gostili svetovalne delavke okoliških osnovnih šol in jim predstavili šolo ter programe.
- Natisnili smo kape in svinčnike z logotipom šole.

2. Na področju **izboljšanja šolske klime** smo:

- v mesecu maju izpeljali tridnevno strokovno ekskurzijo v Beograd (obisk sejma tehnike, medsebojno druženje, sprostitev),
- šolsko leto v mesecu juliju zaključili na sproščenem pikniku (druženje, šport).

Komisija za kakovost STŠ Koper